

nyességét és átütőerejét. Indokolt tehát azon kívánság, hogy az állam kereskedelmi szerződéseiben általában, de a fentemlített két országgal kötött megállapodásokban különösen ezen kérdés mielőbb tisztáztassék és megoldassék. Erre most részben meg van a lehetőség, miután a közeljövőben kezdődnek meg a magyar-lengyel kereskedelmi szerződés revíziójának tárgyalásai. A megoldás módja, mint fentebb kifejtettük, a viszonyosságban adva van, mindkét ország kereskedelmi jogbiztonságát csak fokozhatja egy olyértelmű kölcsönös megállapodás, mely szerint a magánszerződésekben kikötött illetékességu tőzsdebiróságok által hozott ítéletek kölcsönösen mindkét ország bírói erejével végrehajthatók. Az említett két országgal szemben pedig ezen megállapodások létesítése kifejezett magyar érdek, a magyar mezőgazdasági export érdeke.

Dr. Zádor Béla.

KÜLFÖLDI SZEMLE

Olasz jogelvek szerint a fél váltójával minden bírói közbenjárás nélkül közvetlenül a bírósági végrehajtóhoz fordulhat zálogolás céljából. — Vannak jogrendszerek, amelyek fokozottan öröködnék azon, hogy a hitelező követeléséhez jusson és hogy ezuton a hitelforgalom képessége megóvassék.

A csendes társ jogi helyzetével sokat foglalkozik a német joggyakorlat. Az ezévi ítéletek sorából emeljük ki a következő döntést: A csendes társ nemcsak azon nyereségekben részes, amelyek a társaság áruforgalmával érettek el, hanem a kereskedelmi üzemben elért minden egyéb vagyonszaporulatban is. Ilyen például az üzleti kötelezettségeknek elévülés, avagy teljes, illetve részbeni elengedés folytán bekövetkező csökkenése. — Ugy gondoljuk, hogy ma, amikor a csendes társaság joga nálunk is törvényi szabályozás előtt áll, célirányos e jog külföldi vonatkozásával többet foglalkoznunk.

A német törvénykezési illetékrendszer tudvalevően a fázis elven épül. A bíróság az egyes perszakokat meg nem indítja, illetve nem folytatja, mielőtt az illeték be nem fizettetett. A perbiróságnak oly határozata, mely szerint a felperes előbb fizesse be a per illetékét és csak azután tüzetik tárgyalási terminus, nem támadható meg jogorvoslattal. Ha pedig a tárgyalási határnap a perilleték lefizetése előtt tüzetett ki, mert a felperes valószínűsítette azt, hogy a határnap tüzésének késleltetése neki kárt okoz, e veszély azonban a határnap-tüzéssel eloszlott, — a bíróságnak jogában áll további tevékenységét a perilleték befizetésétől függővé tenni. — Kegyetlen illetékszedési módszer, amely azonban könnyebben lehe-

tővé teszi az ügyvédnek illetékelőlegek felvételét. Így azután az ügyvéd forgatóke szükségelete automatikusan csökken.

A német részvényjogi reform halad megvalósulása felé. Ezidőszerint az összehasonlító jogtudományi munkálatok vannak folyamatban. Előreláthatólag a jövő esztendő elején fog megkezdődni az egyes kérdések ankétszerű megbeszélése a szakértőköröknek és a kereskedelmi és kereskedelemjogi sajtó képviselőinek bevonásával.

A jövedelemadónak három éves átlag alapján való megállapításával foglalkoznak Németországban egy birodalmi gyűlési határozat alapján. Eleddig Sváje (Zürich kanton) ismerte e rendszert, ott azonban a tapasztalatok rosszak és így az érdekelt körök a rendszer megváltoztatását tervezik.

A kettős adóztatás bonyolult kérdésével foglalkozott beható tanácskozásokon Genfben a Népszövetség által e célra kiküldött szakértői értekezlet. Az értekezlet eredményeül elkönnyelhető annyi, hogy kidolgoztattak anyagi és alaki viszonyossági szerződésminták, amelyek a Népszövetség elé fognak terjesztetni avégből, hogy jóváhagyás után az egyes államok kormányainak figyelmébe ajánltassanak. E mintaszerződések létárgyalásánál csupán a tőkéből származó jövedelmeknél nem sikerült teljes megegyezésre jutni, mert itt mutatkozott a legélesebben a pénzgazdasági érdekelletét a tőkekereső és tőkenyújtó országok között. — Megemlítendő még, hogy a szakértekezleten felmerült a terve egy állandó népszövetségi szervnek, melynek feladata a nemzetközi adókérdéseknek állandó tanulmányozása lenne. Ez állandó szerv folytatólagos kiadmányokkal járulna hozzá a súlyosan nehéz nemzetközi adókérdések megoldásának gyorsításához.

Az angol Labour-párt kongresszusán Snowden részletesen ismertette a következő munkaspárti pénzügyminiszter gyakorlati munkaprogramját. Okfejtése határozottan mérsékelt és alapvonalaiban inkább a liberális színezetet, mint a kontinensen megszokott szocialista izt mutatja. Két főkérdés képezi előadmányának tárgyát, még pedig az adóztatás kérdése és a hitelpolitika nyilvános ellenőrzésének problémája. Megállapítja, hogy az adók legjobb eszközei egy jobb szociális és gazdasági rend elérhetésének. Felemelendőnek tartja az öröksegi adót és a nagyösszegű és nem munkából származó jövedelmeket terhelő pótlékadót; továbbá erősebben kívánja megadóztatni a földbirtokot; másrészt pedig a közvetett adók erős leszállítását javasolja. Ami a hitelpolitika ellenőrzését illeti, egy pénzügyi szakértőkből összetett és parlamenti felügyelet alatt álló állandó bizottság beiktatását tartja helyesnek. Elutasít ezzel szemben minden oly törekvést, amely a nagybankok nacionalizálását tüzi ki célul. A hitelpolitikai ellenőrzésnek mentesnek kell lennie minden politikai irány-